

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně: **Obec Němčovice**
se sídlem Němčovice 37, Němčovice
zastoupený advokátem Mgr. Romanem Seidlerem
se sídlem Malická 1576/11, Plzeň

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2017, č. j. 33769/2017-MZE-14132, sp. zn. 8RV3775/2014-14132,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 10. 3. 2017, č. j. SZIF/2017/0192275 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla žalobkyni uložena povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 103 670,60 Kč poskytnuté jí jako dotace v rámci programu na podporu zalesnění zemědělské půdy pro rok 2005, neboť byl shledán rozdíl mezi deklarovanou a zjištěnou plochou jehličnatých a listnatých dřevin, a to v rozsahu vedoucím k povinnosti vrátit celou poskytnutou dotaci.
2. Žalobkyně zdůraznila, že rozdíl mezi plochou deklarovanou a zjištěnou vznikl chybným zákresem v evidenci využití půdy (dále jen „LPIS“), přičemž daný zákres prováděl zaměstnanec prvostupňového orgánu, protože v letech 2005-2006 neexistoval dálkový přístup do LPIS. V době podání žádosti o dotaci měla žalobkyně ohledně příslušných pozemků a jejich výměr k dispozici pouze údaje z katastru nemovitostí. Ortofotomapy a údaje v LPIS byly v předmětné době několikrát aktualizovány a současně se změnou hranic půdních bloků byly také ze strany prvostupňového orgánu prováděny úpravy ve výměře deklarované plochy. Žalobkyně je přesvědčena, že zaměstnanec prvostupňového orgánu zahrnul i půdní blok, který byl již částečně zalesněn. Jelikož byla kontrola na místě prováděna podle chybného zákresu v LPIS, který zahrnoval plochy již zalesněné, nebrala tato kontrola na místě ohled na skutečnost, že žalobkyně zalesnila i plochy, které sice nebyly zakresleny do deklarované plochy, avšak pokud by byl zákres proveden správně, byly by v ní zahrnuty.
3. Žalobkyně byla v rozhodné době zcela závislá na zaměstnanci prvostupňového orgánu, který disponoval příslušnou odborností k zakreslům do LPIS a byl také dle § 3c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění do 31. 12. 2014 (dále jen „zákon o zemědělství“), povinen poskytnout odbornou pomoc při určování deklarované plochy k zalesnění, která spočívá v identifikaci půdního bloku, případně dílu půdního bloku a při určování jejich výměry. Jestliže tento zaměstnanec učinil chybu při identifikaci půdních bloků a určování jejich výměry, nemohla žalobkyně pro nedostatek své odbornosti tuto chybu rozpoznat, jelikož katastr nemovitostí byl implementován do LPIS až od roku 2006 a dálkový přístup do LPIS byl možný až od roku 2009. Žalovaný se přitom s touto námitkou uváděnou žalobkyní již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nijak nevypořádal.
4. Chyba se týká půdního bloku 800-1050 5813, kdy při zákresu půdních bloků a určování výměry deklarované plochy k zalesnění zaměstnanec prvostupňového orgánu vytvořil jeden celistvý půdní blok, který zahrnoval vzrostlý les (zalesněnou plochu). Dle žalobkyně však měl být správný postup takový, že se mělo přistoupit k rozdělení půdy k zalesnění do dvou půdních bloků tak, aby vzrostlý les nebyl zahrnut do deklarované plochy k zalesnění. Chyba se týká též půdního bloku 800-1050 5815, kde naopak zákres deklarované plochy k zalesnění byl v době schvalování žádosti veden z větší části mimo katastrální hranici parcely č. 190, k. ú. Němčovice, a po provedení mimořádné aktualizace taktéž zahrnuje již zalesněnou plochu se vzrostlými stromy.
5. Zákres půdního bloku 800-1050 5813 také neodpovídá hranicím katastrálních parcel č. 187, 188 a 189, k. ú. Němčovice, na jejichž zalesnění byla podána žádost o dotaci a zasahuje do sousedních parcel č. 1505 a 1507/3, k. ú. Radnice u Rokycan, které nejsou ve vlastnictví žalobkyně. I přesto tuto plochu v dobré víře žalobkyně zalesnila tak, že na ní vysázela veškeré sazenice, které měla pro tuto plochu k dispozici.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

6. Žalobkyně postupovala při zalesnění deklarovaných ploch u půdního bloku 800-1050 5815 tak, že vycházela z hranice pozemku uvedené v katastru nemovitostí, a tedy jej provedla k hranici parcely č. 190, k. ú. Němčovice. Vedlejší pozemky zalesněny nebyly a v LPIS jsou dnes zakresleny jiné dva půdní bloky jiného uživatele s kulturou travní porost. Žalobkyně postupovala v dobré víře, že hranice dotčené parcely odpovídají hranici dotčeného půdního bloku. Provedením mimořádné aktualizace, a to až po zalesnění pozemku, došlo k posunutí půdního bloku 800-1050 5815 určeného k zalesnění na pozemky, kde se již nacházely vzrostlé stromy. Uvedené potvrzují ortofotomapy, na kterých jsou zaznamenány hranice půdního bloku 800-1050 5815 před a po mimořádné aktualizaci. Provedená kontrola na místě proto nebyla provedena řádně, když při ní byly použity údaje z LPIS po mimořádné aktualizaci, dle kterých deklarovaná plocha k zalesnění z větší části obsahovala plochy s již vzrostlými stromy. Deklarovaná plocha k zalesnění u půdního bloku 800-1050 5815 nemohla být žalobkyní zalesněna v plném rozsahu, neboť se v době zalesnění téměř celá nacházela na cizím pozemku a žalobkyně při výsadbě postupovala podle hranic katastrální parcely č. 190. Správnost postupu žalobkyně potvrzuje mimo jiné samotná mimořádná aktualizace, na jejímž základě byla hranice půdního bloku 800-1050 5815 posunuta k hranicím katastrální parcely č. 190, k. ú. Němčovice. Nesprávnost mimořádné aktualizace spočívá tedy v tom, že nebyla zmenšena deklarovaná plocha k zalesnění tak, aby odpovídala skutečnosti.
7. Žalobkyně poznamenala, že vysázela počet stromů s patřičnými rozestupy přesně podle zadání projektu zalesnění, tedy stejné množství sazenic dřevin, jaké je uvedeno v projektu zalesnění, přičemž žalovanému doložila faktury prokazující nákup těchto sazenic. Sazenice dřevin (prostokořenné) mimo půdu nemají dlouhou životnost, a tedy nemohly být využity k jiným účelům. S těmito námitkami se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal.
8. Žalobkyně se též domáhala nových měření v terénu prokazujících, že vysadila odpovídající množství dřevin a zalesnila veškerou nezalesněnou plochu v deklarované ploše k zalesnění. Přestože bylo již v předchozích řízeních uznáno, že kontrola na místě byla provedena na základě chybného zakreslu LPIS, a tedy obsahuje chybná měření, nikdy nedošlo k nové kontrole na místě. Žalobkyně ovšem dodala, že s ohledem na časový odstup a po provedených lesních prořezávkách, probírkách a obnově již nelze provést nové měření spolehlivě.
9. Dále žalobkyně poukázala na to, že ačkoli žalovaný považuje za rozhodné, že žalobkyně nezalesnila plochu deklarovanou v žádosti o poskytnutí dotace, současně žalovaný konstatoval, že z ortofotomap není zcela zřejmé, zda žalobkyně skutečně zalesnila jinou plochu přiléhající k půdním blokům, což by prokazovalo chybu zakreslu v LPIS.
10. Vzhledem k chybě zaměstnance prvostupňového orgánu je dle žalobkyně třeba při hodnocení skutečně zalesněné plochy přihlídnout k ploše, která byla již zalesněna před samotnou výsadbou dřevin žalobkyní a byla zahrnuta do deklarované plochy k zalesnění zaměstnancem prvostupňového orgánu, tuto plochu odečíst od deklarované plochy k zalesnění a následně hodnotit rozsah zalesnění deklarované plochy žalobkyní, a to včetně pozemků, které byly zalesněny, ač v současné době přesahují hranice půdních bloků.
11. Závěrem žalobkyně opětovně poukázala na délku řízení (od roku 2008) a na to, že prvostupňové rozhodnutí, obsahující vypořádání námitek k zahájení řízení, bylo vydáno až dva a půl roku od doručení jejích námitek, což žalobkyně považuje za porušení práva na spravedlivý proces.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout s tím, že obdobné námitky jako v žalobě již žalobkyně uplatnila v odvolání, k čemuž žalovaný odkázal na jejich vypořádání v napadeném rozhodnutí.
13. Co se týče skutkových okolností, dne 25. 2. 2008 provedl prvostupňový orgán kontrolu na místě zaměřenou na soulad mezi výměrou zalesněných částí půdních bloků a výměrou deklarovanou v žádosti o poskytnutí dotace. Z protokolu o kontrole ze dne 25. 2. 2008, č. 275/200/07/2008 (dále jen „protokol o kontrole“) vyplývá, že deklarovaná plocha jehličnatých dřevin činila 0,91 ha

Shodu s prvopisem potvrzuje:

a plocha zjištěná činila 0,72 ha. Rozdíl činil 0,19 ha, což je 26,39 % z plochy zjištěné. Dále bylo zjištěno, že deklarovaná plocha listnatých dřevin činila 0,40 ha a plocha zjištěná činila 0,20 ha. Rozdíl činil 0,20 ha, což je 100 % z plochy zjištěné. Zjištěný rozdíl mezi plochou deklarovanou a zjištěnou u jehličnatých i listnatých dřevin byl více než 20 % zjištěné plochy. Proto prvostupňový orgán postupoval podle článku 51 odst. 1 druhý pododstavec nařízení Komise (ES) č. 796/2004, a rozhodl o vrácení celé poskytnuté dotace.

14. K námitce žalobkyně, že byla závislá na jednání zaměstnance prvostupňového orgánu, který prováděl zápis do LPIS, žalovaný zdůraznil, že z technických důvodů byly zákresy půdních bloků v LPIS sice prováděny zaměstnanci prvostupňového orgánu, ale vždy na základě údajů uvedených žalobkyní, jež nese odpovědnost za podanou žádost o dotaci, v níž se zavázala uvést pravdivé informace a seznámit se s pravidly dotace, o kterou žádá. Žalovaný dodal, že do projektu na zalesnění, stejně jako do žádosti o poskytnutí dotace, se uvádějí čísla katastrálních parcel, které žadatel hodlá zalesnit. V žádosti o poskytnutí dotace se k těmto katastrálním parcelám rovněž uvede číslo dílu půdního bloku, který parcele odpovídá. Primárně však žadatel určuje plochu k zalesnění podle katastru nemovitostí, ke kterému měla žalobkyně sama přístup již před podáním žádosti o dotaci na zalesnění.
15. V případě půdního bloku 800-1050 5813 žalobkyně v žádosti o dotaci označila za pozemek k zalesnění rovněž katastrální parcelu, která již byla částečně zalesněná. Poloha této parcely odpovídala poloze půdního bloku uvedeného v žádosti o dotaci na zalesnění, avšak v jejím středu a na okraji se nacházely vzrostlé stromy. Žalobkyně tuto zalesněnou plochu nevyjmula a do žádosti uvedla celou plochu této parcely. Aktualizace, které v LPIS ve vztahu k tomuto půdnímu bloku proběhly, neměly žádný vliv na jeho polohu či výměru (viz str. 4 napadeného rozhodnutí).
16. Žalovaný dále uvedl, že v případě žalobkyně skutečně došlo k pochybení při zákresu LPIS, kdy byla plocha k zalesnění posunuta. Je však nutno uvést, že v případě obou zalesňovaných pozemků žalobkyně uvedla do projektu na zalesnění katastrální parcelu, která byla již částečně zalesněná. Pravděpodobně proto došlo při zákresu do LPIS v případě půdního bloku 800-1050 5815 k úpravě hranic, resp. polohy celého půdního bloku tak, aby pozemek k zalesnění nezahrnoval plochu s již vzrostlými stromy. Do žádosti o poskytnutí dotace na zalesnění tak byl uveden půdní blok, který byl celý pouze zatravněn, a nenacházely se na něm vzrostlé stromy. Hranice tohoto půdního bloku však neodpovídaly hranicím katastrální parcely uvedené v projektu na zalesnění (parcela č. 190, k. ú. Němčovice). Proto při mimořádné aktualizaci, která byla žalobkyni oznámena dne 7. 3. 2006 dokumentem označeným jako Aktualizace zákresů LPIS ze dne 5. 3. 2006, č. j. 310/2006, byla u půdního bloku 800-1050 5815 jeho hranice dána do souladu s hranicí katastrální parcely č. 190, k. ú. Němčovice. Žalovaný současně konstatoval, že proti zákresu v LPIS mohla žalobkyně podat námitky podle § 3g odst. 1, nebo odst. 8 zákona o zemědělství, což však neučinila. Totéž konstatoval Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 22. 3. 2013, č. j. 5 Ca 129/2009-50, který se týká předcházejícího rozhodnutí žalovaného v téže věci (následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. 6 As 81/2013-56, taktéž bylo zrušeno předcházející rozhodnutí žalovaného) - je to uživatel půdního bloku (tedy žalobkyně), který ohlásí, že má zájem o zařazení v LPIS a v ohlášení uvede nezbytné údaje (dle § 3b zákona o zemědělství platí, že součástí ohlášení je zakreslení hranice půdního bloku, jehož užívání se ohlašuje v ortofotomapě).
17. S ohledem na výše uvedené tak žalovaný nepřisvědčil ani námitce žalobkyně, že kontrola na místě nebyla provedena řádně. V době kontroly odpovídaly hranice kontrolovaných půdních bloků hranicím katastrálních parcel uvedených žalobkyní v projektu na zalesnění. Je tedy chybou žalobkyně, že hodlala zalesnit celou výměru parcel, které již byly částečně zalesněné. Správně měla z žádosti odečíst výměru plochy, na níž se nacházely vzrostlé stromy a požádat o dotaci pouze na zbylou výměru, na níž se nacházel travní porost. Vzhledem k tomu, že v případě zalesnění se do žádosti i do projektu uvádí především čísla katastrálních parcel, která každý žadatel zná a může si je ověřit v katastru nemovitostí, žalobkyni muselo být v době podání

Shodu s prvopisem potvrzuje:

žádosti o dotaci známo, že na parcelách uvedených v její žádosti se nachází plocha se vzrostlými stromy. Plocha se vzrostlými stromy tak byla odečtena z plochy zjištěné a poté došlo k mimořádné aktualizaci, při níž byly posunuty hranice půdního bloku 800-1050 5815.

18. Ve vztahu k půdnímu bloku 800-1050 5815 žalovaný nesouhlasil s tezí žalobkyně, že postupovala tak, že respektovala hranice pozemku uvedené v katastru nemovitostí a zalesnila jen parcelu č. 190, k. ú. Němčovice, uvedenou v projektu zalesnění. Současné hranice tohoto půdního bloku odpovídají hranici parcely č. 190, k. ú. Němčovice a ze zákresu v LPIS i z kontrolního protokolu je zcela zřejmé, že žalobkyně nezalesnila žádnou část parcely č. 190, k. ú. Němčovice, ať už spadající pod původně zakreslený půdní blok či spadající do nového zákresu předmětného půdního bloku učiněného po mimořádné aktualizaci. Na pozemku, na němž byl půdní blok 800-1050 5815 zakreslen v LPIS původně před mimořádnou aktualizací, jsou dnes zakresleny jiné dva půdní bloky jiného uživatele, a to s kulturou travní porost.
19. Tvrzení žalobkyně, že nakoupila příslušný počet sazenic a všechny je vysázela v požadovaném sponu, není relevantní, rozhodné je, že předmětné půdní bloky nebyly řádně zalesněny. Při kontrole plnění podmínek zalesnění se posuzuje stav zalesňovaného pozemku v terénu v době kontroly na místě, a to podle stavu uvedeného k danému dni v LPIS (str. 5 napadeného rozhodnutí). Kontrola na místě nezkoumá, kam žadatel vysázel všechny nakoupené sazenice, ani nezkoumá, zda žadatel vysázel sazenice i na pozemcích, které nebyly uvedené v žádosti o poskytnutí dotace, neboť na tyto pozemky žadatel nemá nárok na poskytnutí dotace. Žalovaný tak odmítá námitku, že by se tímto argumentem v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval.
20. Nelze tak vyhovět ani požadavku aby při hodnocení zalesnění byla vyjmuta již dříve zalesněná plocha, odečíst její výměru z plochy deklarované a hodnotit rozsah zalesnění pouze na zbylé ploše, a to včetně zalesněných pozemků nacházejících se mimo hranice deklarovaných půdních bloků. Plocha v žádosti neuvedená není předmětem kontroly na místě a nemůže její výsledek žádným způsobem ovlivnit.
21. K poukazu žalobkyně na nepřiměřenou délku trvání řízení žalovaný podotkl, že k finanční ani jiné újmě na straně žalobkyně pozdějším vydáním rozhodnutí nedošlo a že na délku předmětného řízení mělo vliv i předchozí soudní řízení.

Další vyjádření stran

22. V replice žalobkyně stran půdního bloku 800-1050 5813 podotkla, že mohla do žádosti o dotaci uvést pouze údaje z katastru nemovitostí, tedy pouze celou plochu příslušné pozemkové parcely a následně měl zaměstnanec prvostupňového orgánu svým zákresem do LPIS určit deklarovanou plochu k zalesnění, což učinil, leč chybně, protože do ní zahrnul plochu se vzrostlými stromy.
23. Tvrzení žalovaného ohledně půdního bloku 800-1050 5815 považuje žalobkyně za nepravdivé. Dle ortofotomapy k mimořádné aktualizaci ze dne 5. 3. 2006, č. j. 310/2006, zahrnoval zákres půdního bloku 800-1050 5815 vzrostlé stromy ještě před jeho uvedením do souladu s hranicemi parcely č. 190, k. ú. Němčovice, respektive před jeho posunutím na hranice parcely. Tvrzení žalovaného, že tento půdní blok nezahrnoval plochu s již vzrostlými stromy, je tak nutno jednoznačně odmítnout. Dále žalobkyně konstatuje, že z uvedené ortofotomapy je zřetelné, že plocha půdního bloku 800-1050 5815 byla před jeho posunutím na hranice katastrální parcely větší než po provedené aktualizaci.
24. Oznámení označené jako Aktualizace zákresů LPIS ze dne 5. 3. 2006, č. j. 310/2006, obsahuje sdělení, že nebyly nalezeny žádné závady a byl potvrzen původní výkres. Tento dokument pak obsahuje poznámku, že byla upravena hranice půdního bloku v souladu s hranicí parcely č. 190, k. ú. Němčovice, a ujištění, že vše je v souladu s projektem. Žalobkyně tak odmítá tvrzení žalovaného, že měla podat námitky proti těmto zákresům, když byla v uvedeném dokumentu ujištěna, že vše je v souladu s projektem. Žalobkyně v té době stále neměla přístup do LPIS a nemohla nikterak posoudit, jestli zákres zahrnuje vzrostlé stromy či nikoliv.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

25. Závěrem žalobkyně nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že nezalesnila žádnou část parcely č. 190, k. ú. Němčovice, naopak z ortofotomap je zřejmé, že část parcely zalesněna byla.

Jednání před soudem

26. Při jednání dne 9. 11. 2020 žalobkyně i žalovaný setrvali na svých žalobních návrzích a odkázali na svá podání. Žalovaný zopakoval, že pro poskytnutí dotace je rozhodný obsah projektu zalesnění, který je součástí žádosti o zařazení do daného programu, tj. vymezení parcel a součet výměr k zalesnění těchto parcel. Případné chybné vymezení ze strany žadatele jde k jeho tíži. Předmětná kontrola na místě pak proběhla v intencích žádosti žalobkyně. Zákres do LPIS označil za pomocný údaj nemající vliv na výměru zalesnění.
27. Žalobkyně znovu poukázala na to, že půdní bloky vyznačoval zaměstnanec prvostupňového orgánu, žádost tak byla spoluvytvářena; žalobkyně si pouze nechala geodetem zaměřit své pozemky. Upozornila též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Afs 280/2017-57, zabývající se čl. 54 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky (dále jen „nařízení č. 1306/2013“), a tam uvedenou prekluzivní lhůtou k požádání o vrácení dotace, kdy prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno až po uplynutí této lhůty. Dále žalobkyně uvedla, že rozhodnutí o poskytnutí dotace ani výslovně neuvádí, pro jaké půdní bloky se poskytuje, přičemž žalobkyně zalesnila své pozemky, byť by se jednalo o odlišné půdní bloky.
28. Žalovaný podotkl, že výše sdělená námitka žalobkyně stran prekluze přišla již po koncentraci řízení. Pokud jde o údaje v rozhodnutí o poskytnutí dotace (a v rozhodnutí o jejím vrácení), dle žalovaného je nejprve provedeno zařazení půdních bloků do daného programu a na něj navazuje poskytnutí dotace s konkrétní částkou; na pozemky nezařazené nelze dotaci využít.
29. Soud provedl důkaz dokumentem označeným jako Aktualizace zákresů LPIS ze dne 5. 3. 2006, č. j. 310/2006. Další důkazní návrhy žalobkyně – výslech svědků [redacted] a [redacted] – zamítl. V případě [redacted] pro neúčelnost, jelikož by s ohledem na značný časový nebyl schopen, pokud vůbec, vypovídat k věci v potřebné míře detailu, a v případě [redacted] pro nadbytečnost, neboť průběh správního řízení je dostatečně dokumentován správním spisem.
30. Soud závěrem vyzval žalovaného, aby doložil okolnosti počátku evidence předmětných půdních bloků v LPIS, tj. zda k ní došlo před podáním žádosti o dotaci, či současně s ní.

Vyjádření žalovaného k výzvě soudu

31. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 23. 11. 2020, které zpracoval prvostupňový orgán, uvedl, že půdní bloky 800-1050 5813 a 800-1050 5815 byly do LPIS na žádost žalobkyně zapsány dne 3. 6. 2004, a to jako trvalý travní porost, zápis dotčených pozemků do LPIS tedy předchází podání žádosti o dotaci dne 27. 6. 2005.

Další jednání před soudem

32. Při jednání dne 4. 12. 2020 žalobkyně upozornila na to, že ze snímků, které jsou součástí vyjádření žalovaného ze dne 23. 11. 2020, je zřejmé, že oba dotčené půdní bloky byly již před zápisem do LPIS zčásti zalesněny, čehož si měl být vědom zaměstnanec prvostupňového orgánu, tudíž to nemůže jít k tíži žalobkyně. Také v době rozhodnutí o dotaci, která byla poskytnuta zpětně, si správní orgány měly být vědomy předchozího částečného zalesnění náletovými dřevinami. Žalobkyně se proto podivila, že jí dotace byla (zpětně) poskytnuta. Dále popřela informaci obsaženou ve zmíněném vyjádření žalovaného, že měla být prvostupňovým orgánem vyzývána k vyhotovení geometrického plánu. Podotkla, že kontrola po čtyřech letech od výsadby je problematická, neboť se jedná o živou přírodu, která podléhá změnám a obnově. Konečně uvedla, že zalesňovací projektu nestanovil, že se zalesní celá plocha dotčených pozemků.

33. Žalovaný setrval na svých předchozích vyjádřeních. K výzvě k předložení geometrického plánu poznamenal, že nebyl povinnou náležitostí zápisu do LPIS, byl-li pozemek zapisován v celé výměře. Mohl tak sloužit ke kontrole, předložen však nebyl.
34. Soud provedl důkaz rozhodnutím Městského úřadu Rokycany ze dne 22. 2. 2005, jímž byly dotčené pozemky prohlášeny za pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Posouzení žaloby soudem

35. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejíc přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
36. Podle § 3b odst. 5 zákona o zemědělství *součástí ohlášení je zakreslení hranice půdního bloku, případně dílu půdního bloku, jebož užívání se oblašuje, v ortofotomapě.*
37. Podle § 3c zákona o zemědělství *pro zpracování řádného a včasného ohlášení pověření zaměstnanci ministerstva poskytují osobám, které projeví zájem podat ohlášení podle § 3b, odbornou pomoc, a to včetně poskytnutí ortofotomap. Odborná pomoc spočívá v identifikaci půdního bloku, případně dílu půdního bloku a při určování jejich výměry.*
38. Předně, žalobkyně tvrdila, že se žalovaný nevypořádal s její argumentací v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, a to co se týče chybnosti zákresu v LPIS způsobené zaměstnancem prvostupňového orgánu a toho, že vysadila sazenice stromů v množství odpovídajícím přiznané dotaci, třebaže na jiném pozemku. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006). Jak judikoval již Vrchní soud v Praze [viz rozsudek ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92 (SJS 27/0; SP 27/1994)], z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčité sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši.
39. Soud tuto vadu napadeného rozhodnutí neshledal, žalovaný se s výše uvedenými námitkami vypořádal. Chybnosti zákresu v LPIS způsobené zaměstnancem prvostupňového orgánu se žalovaný v napadeném rozhodnutí věnuje na str. 4 a 5, k počtu sazenic, resp. jejich vysazení na jiné pozemky na str. 5 podotkl, že pro poskytnutí dotace je rozhodné, zda příjemce dotace zalesnil plochu deklarovanou v žádosti o poskytnutí dotace (žalovaný svou argumentaci zopakoval ve vyjádření k žalobě, viz výše).
40. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že odpovědnost za správnost žádosti o dotaci nese žadatel, který k vytyčení pozemku v terénu může využít odbornou geodetickou pomoc, přičemž stav pozemku musí být, co se týče případného již existujícího zalesnění, seznatelný i pro laika.
41. Jak soud zjistil ze správního spisu, žalobkyně ve své Žádosti o dotaci a zařazení do programu Zalesňování zemědělské půdy ze dne 17. 2. 2005 u dotčených pozemků v položkách formuláře uvedla výměry zalesnění jehličnatými a listnatými stromy, součet těchto výměr vždy činí celkovou plochu specifikované parcely, nikoli jen její část. Taktéž v Zalesňovacím projektu z června 2004 žalobkyně je u všech parcel uvedena jejich celková plocha a plocha určená k zalesnění, které jsou totožné. Je tedy zřejmý úmysl žalobkyně zalesňovat dotčené parcely v celé jejich rozloze. To koreluje s faktem, že dotčené pozemky (půdní bloky) byly, a to v celé své ploše, zapsány dne 3. 6. 2004 jako kultura trvalý travní porost, a to až do doby změny zemědělské kultury na

zalesněno ke dni 6. 9. 2005. Ostatně ani rozhodnutí Městského úřadu Rokycany ze dne 22. 2. 2005, jímž byly dotčené pozemky prohlášeny za pozemky určené k plnění funkcí lesa, časově nepředchází původní deklaraci dotčených pozemků coby trvalého travního porostu. Pokud se snad žalobkyně domnívá, že vzala-li si dotaci na zalesnění celého pozemku, přičemž část tohoto pozemku již byla zalesněna náletovými dřevinami bez jejího přičinění, tak „dozalesněním“ zbytku pozemku vlastně podmínky dotace splnila, pak se mylí. Je-li již část pozemku zalesněna před žádostí o dotaci, musí být tato plocha v žádosti o dotaci zohledněna, tj. odečtena ze strany žadatele.

42. Soud proto uzavírá, že jestliže vlastník pozemku poté, co mohl a měl zjistit skutečný stav pozemků, přičemž jejich část (či dokonce převážná plocha) už byla zalesněna bez jeho přičinění náletovými dřevinami, což je evidentní již z ortofotomap z roku 2002, oznámí, že hodlá zalesnit pozemek celý, jde toto pochybení výhradně k jeho tíži.
43. Co se týče odborné pomoci dle § 3c odst. 1 zemědělského zákona, k zápisu půdních bloků 800-1050 5813 a 800-1050 5815 jako trvalého travního porostu došlo dne 3. 6. 2004, což předchází podání žádosti o dotaci a zařazení do programu zalesňování zemědělské půdy ze dne 27. 2. 2005, potažmo i následné žádosti o dotaci/oznámení o provedení zalesnění dne 27. 6. 2005, na jejichž základě byly s účinností k 6. 9. 2005 dotčené půdní bloky převedeny do kultury zalesněno. Zápis půdních bloků a jejich vymezení (zákres) tak o téměř 9 měsíců předchází žádosti žalobkyně o dotaci, když tato žádost vedla toliko ke změně zemědělské kultury. Z pohledu soudu se tudíž jedná o dvě nesouvisející právní skutečnosti. S podáním žádosti o dotaci není spojena povinnost správního orgánu poskytnout odbornou pomoc (neprováděla se identifikace půdních bloků a určování jejich výměry). Pokud by tedy zaměstnanec prvostupňového orgánu pochybil při zakreslování dotčených půdních bloků do LPIS, měla se žalobkyně bránit proti tomuto zákresu. V rámci řízení o poskytnutí dotace, či o jejím vrácení k tomu není dán prostor a okolnosti zápisu půdních bloků nejsou rozhodné (včetně např. otázky provedení výzvy k předložení geometrického plánu, který však nebyl povinný při zápisu celého pozemku coby půdního bloku).
44. Soud nepřehlédl, že žalovaný při prvotním zápisu půdního bloku 800-1050 5815 do LPIS pochybil, ovšem toto pochybení samo o sobě nemělo vliv na práva žalobkyně. Zápis půdního bloku v LPIS byl opraven ještě před provedením kontroly na místě (k mimořádné aktualizaci v LPIS došlo téměř dva roky před kontrolou), přičemž ke dni kontroly odpovídaly kontrolované pozemky žádosti žalobkyně o dotaci. Jak vyplývá z ortofotomap, parcela č. 190, k. ú. Němčovice, byla převážně zalesněna náletovými dřevinami již ke dni žádosti o dotaci a zařazení do programu zalesňování zemědělské půdy (resp. již ke dni zápisu do LPIS coby trvalého travního porostu). Toho si žalobkyně mohla a měla být vědoma a svou činností ji tedy zalesnit nemohla, i kdyby byl zákres v LPIS od počátku bezvadný. Pokud nyní žalobkyně vystupuje proti mimořádné aktualizaci v LPIS, tak se vlastně dožaduje ponechání původního chybného stavu, kdy by byla nucena zalesnit pozemky, které nejsou předmětem dotace, nevlastní je a které dle příslušných ortofotomap nakonec ani nezalesnila. Nadto platí, co bylo uvedeno výše – proti dřívějšímu zápisu půdního bloku v LPIS se nelze bránit v rámci žaloby proti rozhodnutí o vrácení dotace.
45. Možno dodat, že ujištěním, že po mimořádné aktualizaci v LPIS je zákres půdního bloku 800-1050 5815 v souladu s projektem žalobkyně, bylo míněno jen to, že tento půdní blok je správně zakreslen v hranicích parcely č. 190, k. ú. Němčovice, a nikoli to, že žalobkyně při zalesňování postupuje správně.
46. Výše uvedené platí také pro půdní blok 800-1050 5813, kde byly rovněž pozemky již v době podání žádosti o dotaci částečně zalesněny, a to nikoli žalobkyní v rozhodné době (na ortofotomapách jsou vzrostlé stromy). Pokud nyní žalobkyně tvrdí, že i tento zákres je vadný (zasahuje do cizích pozemků), měla podat námitky podle § 3g odst. 1, nebo odst. 8 zákona o zemědělství, což neučinila.

47. Soud rovněž dává za pravdu žalovanému, že výsadba stromů žalobkyní mimo pozemky vymezené v žádosti o dotaci je pro posouzení splnění podmínek dotace irelevantní.
48. K délce správního řízení soud podotýká, že je dána i předchozím soudním řízením, přičemž lhůta pro vydání správního rozhodnutí je lhůtou toliko pořádkovou a samotné nedodržení této lhůty nemůže být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí soudem (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2011, č. j. 9 A 128/2010-33).
49. Stran vznesené námitky prekluze práva zahájit správní řízení o vrácení dotace, soud nejprve zdůrazňuje, že otázkou prekluze práva je povinen zabývat se z úřední povinnosti (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. II. ÚS 1416/07, a ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07), koncentrace žalobních námitek se neuplatní.
50. Jelikož napadené a prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno po zrušení předešlých správních rozhodnutí správním soudem, je nutno též poukázat na § 41 s. ř. s., podle něhož v něm vyjmenované lhůty po dobu řízení před správním soudem neběží. Protože se přitom jedná o lhůty, které lze obecně definovat jako lhůty k zániku práva státu sankcionovat účastníka či požadovat po něm platby do veřejných rozpočtů, je toto ustanovení aplikovatelné i v projednávané věci.
51. Žalobkyní zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Afs 280/2017-57, se zabýval plynutím (a vzájemným konfliktem) lhůt evropského práva. Čtyřletá lhůta dle čl. 3 odst. 1 nařízení Rady č. 2988/95, o ochraně finančních zájmů Evropských společenství začíná plynout *od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti*. Žalobkyně doručila své oznámení o provedení zalesnění dne 27. 6. 2005, leč ke vzniku nesrovnalosti může dojít až po pravomocném poskytnutí dotace, i kdyby se tak stalo *ex post*. Lhůta proto začala plynout až dne 27. 6. 2006, tj. právní mocí rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 22. 6. 2006, č. j. SZIF/2006/0234290. Jde o lhůtu pro *zahájení stihání*, k němuž došlo dne 26. 8. 2008 (doručením přípisu o zahájení řízení o vrácení dotace ze dne 21. 8. 2008, č. j. SZIF/2008/0219760, sp. zn. 2008/Z1300/000563), a byla tedy dodržena. Stejně tak neuplynula ani osmiletá lhůta podle téhož ustanovení, když *promlčení však nastane nejpozději ke dni, v němž uplynula lhůta rovnající se dvojnásobku promlčecí doby, aniž příslušný orgán uložil sankci*, a to z důvodu stavění lhůty dle § 41 s. ř. s. (řízením u zdejšího soudu pod sp. zn. 5 Ca 129/2009 v období od 14. 8. 2009 do 13. 4. 2013, a též řízením u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 81/2013 v období od 30. 4. 2013 do 23. 12. 2013), napadené rozhodnutí (tj. uložení sankce) tedy bylo vydáno včas.
52. Dále je zde otázka prekluze práva požádat příjemce o vrácení neoprávněné platby ve smyslu čl. 54 nařízení č. 1306/2013. Toto nařízení nabylo účinnosti dne 1. 1. 2014, v době zjištění nesrovnalostí (protokolem o kontrole ze dne 25. 2. 2008), zahájení řízení (dne 26. 8. 2008) a prvotního prvostupňového rozhodnutí (ze dne 2. 10. 2008, č. j. SZIF/2008/0246500, sp. zn. 2008/Z1300/000563, kdy bylo požadováno vrácení jen části dotace ve výši 13 838 Kč a toto rozhodnutí bylo zrušeno žalovaným, aby bylo následně požadováno vrácení celé dotace rozhodnutím ze dne 23. 3. 2009, č. j. SZIF/2009/0119005, sp. zn. 2008/Z1300/0000563) bylo relevantní nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, o financování společné zemědělské politiky, které žádnou prekluzivní lhůtu pro zahájení řízení o vrácení dotace výslovně neupravovalo. Ve vymezené době se proto uplatnil § 11a odst. 3 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění do 31. 12. 2014, dle něhož *vrácení dotace a penále uloží Fond rozhodnutím, vymáhá je a činí ostatní opatření představující jejich správu. Řízení o vrácení dotace Fond zahájí nejpozději v kalendářním roce následujícím po prvotním zjištění nesrovnalosti podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství*. Tato tehdy platná lhůta pro zahájení správního řízení s žalobkyní byla dodržena.
53. Nařízení č. 1306/2013 je podle čl. 288 druhého pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie přímo aplikovatelným právním předpisem a musí mu ustoupit ustanovení vnitrostátního právního předpisu, která jsou s ním v rozporu, tj. i § 11a odst. 3 zákona č. 256/2000 Sb., o

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění do 31. 12. 2014. Toto nařízení neobsahuje přechodné ustanovení k probíhajícím řízením o vrácení dotace, nutno jej tak aplikovat na všechna neskončená řízení, a to zpětně (což učinil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Afs 280/2017-57). Čl. 54 odst. 1 tohoto nařízení stanoví, že *v případě neoprávněných plateb v důsledku nesrovnalosti nebo nedbalosti požádají členské státy u příjemce o vrácení těchto plateb do 18 měsíců poté, co byla schválena kontrolní zpráva nebo podobný doklad konstatující, že došlo k nesrovnalosti, popřípadě poté, co tuto zprávu nebo podobný dokument obdržela platební agentura či subjekt odpovědný za zpětné získávání daných plateb.* Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvádí, že pro dodržení lhůty je rozhodující zda bylo prvostupňové rozhodnutí „vydáno a zejména žalobci doručeno v rámci zde uvedené 18 měsíční prekluzivní lhůty“, která počíná běžet ode dne právní moci rozhodnutí o případných námitkách proti kontrolnímu protokolu (rozhodnutí ze dne 23. 5. 2008, č. j. SZIF/2008/0166700, vypraveno dne 29. 5. 2008).

54. Z výše uvedeného je evidentní, že žalovaný požádal žalobkyni o vrácení dotace (částečné rozhodnutím ze dne 2. 10. 2008, č. j. SZIF/2008/0246500, sp. zn. 2008/Z1300/000563, v plné výši rozhodnutím ze dne 23.3.2009, č.j. SZIF/2009/0119005, sp. zn. 2008/Z1300/000563, doručeným žalobkyni dne 26. 3. 2009) ve lhůtě dle čl. 54 odst. 1 nařízení č. 1306/2013. Není přitom rozhodné, že prvotní prvostupňové rozhodnutí bylo zrušeno, prekluzivní lhůta se váže na „požádání“ o vrácení dotace, což je třeba chápat tak, že příjemce dotace je vyrozuměn o tom, že má vrátit dotaci (dle soudu by postačovala i výzva k dobrovolnému vrácení dotace, která byla součástí oznámení o zahájení řízení, kdy však ještě nebylo požadováno vrácení celé dotace), což vyplývá i ze skutečnosti, že dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Afs 280/2017-57, je významný okamžik doručení prvostupňového rozhodnutí (26. 3. 2009), nikoli okamžik právní moci tohoto, či případně druhostupňového rozhodnutí. Srozumění příjemce dotace poté již nemůže zaniknout zrušením prvostupňové rozhodnutí, ať již nadřízeným orgánem, či soudem.
55. Závěrem soud uvádí, že námitka žalobkyně, že rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výroku neuvádí, v jakém rozsahu se očekávalo zalesnění dotčených pozemků, byla vznesena až při jednání po koncentraci žalobních námitek (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Přesto soud alespoň stručně odkazuje na argumentaci žalovaného, který akcentoval, že rozhodnutí o dotaci je podmíněno rozhodnutím o zařazení pozemků do dotačního programu, z něhož jednoznačně vyplývá očekávaný rozsah zalesnění.

Závěr

56. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
57. Protože žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na

Shodu s prvopisem potvrzuje:

sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. prosince 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: